

16. januar 2006

Flere vækstiværksættere

Resumé af regeringens debatoplæg

Iværksættere spiller en vigtig rolle for dynamikken og væksten i økonomien. Gennem de nye virksomheder sker der en stadig afprøvning af nye ideer og nye måder at gøre tingene på, som udfordrer de eksisterende virksomheder og styrker konkurrencen.

Hvert år opretter iværksættere 26.000 nye arbejdspladser. Det svarer til hver tiende af de nye arbejdspladser, der hvert år oprettes i Danmark. Op mod en femtedel af den økonomiske vækst siden midten af 1990'erne skyldes, at nye virksomheder med højere produktivitet har udkonkurreret andre virksomheder.

Det er ikke mindst vækstiværksættere – virksomheder, der hurtigt skaber nye arbejdspladser og høj omsætning – som øger den økonomiske vækst. Vækstiværksættere har en produktivitet, der er 30-40 pct. højere end gennemsnittet af alle danske virksomheder. Det kan bl.a. skyldes særlige evner og stor virkelyst.

Regeringen har sat ambitiøse mål for at gøre Danmark til et førende iværksætterland:

- Danmark skal fortsat være blandt de europæiske lande, hvor der hvert år startes flest nye virksomheder.
- Danmark skal i 2015 være blandt de samfund i verden, hvor der er flest vækstiværksættere.

Vi har et godt udgangspunkt for at nå målene. Mange unge ønsker at starte egen virksomhed. Og hvert år oprettes mellem 14.000 og 18.000 nye virksomheder i Danmark. Vi er dermed på niveau med de bedste iværksætterlande, når det gælder start af nye virksomheder.

Men alt for få af de nye virksomheder skaber vækst. Kun ca. 5 pct. af de danske iværksættere får hurtigt en høj vækst i omsætningen eller beskæftigelsen inden for de første år - dvs. udvikler sig til vækstiværksættere. I de førende iværksætterlande er det tre gange så mange.

Hvor mange iværksættere, der skaber vækst og beskæftigelse, afhænger af en række forhold.

Det afhænger af kulturen, dvs. af hvor mange, der har viljen og evnen til at tænke innovativt, til at udvise virkelyst og til at sætte nye ting i gang – såkaldt entrepreneurship.

Det afhænger af kompetencer til iværksætteri, dvs. de konkrete færdigheder, der kræves for at omsætte en idé til en ny virksomhed og få virksomheden til at vokse og blive en succes.

Det afhænger af vilkårene for dem, som starter en virksomhed. Vækstiværksættere har brug for vejledning om bl.a. udvikling af forretningsplan, patenter, finansiering, ansættelse af medarbejdere, organisering og markedsføring. De har brug for at låne penge og få tilført risikovillig kapital – både i den indledende fase inden virksomheden har en indtjening, og senere når virksomheden vokser. Og de skal ikke mødes med store barrierer, fx i form af unødvendige administrative byrder.

Regeringen har i de seneste år gennemført mere end 40 initiativer på iværksætterområdet. Men der er fortsat nogle svagheder, som der skal rettes op på, jf. boksen.

Svagheder på iværksætterområdet

Selvstændighedskultur

I folkeskolen og gymnasierne arbejdes der ikke systematisk med at udvikle elevernes evner til nytænkning og idéudvikling.

Kompetencer

Kun en mindre del af eleverne på erhvervsskolerne lærer at starte og udvikle en virksomhed. Kun få procent af de danske studerende ved de videregående uddannelser stifter bekendtskab med entrepreneurship eller iværksætteri.

Rådgivning og vejledning

Der er mange forskellige offentlige ordninger, som tilbyder vejledning og sparring til iværksættere. Men der findes ikke et samlet tilbud, hvor virksomhederne kan få den vejledning og rådgivning om fx finansierings- og uddannelsesmuligheder, som er vigtig for, at de kan skabe vækst.

Kapital

Adgangen til kapital er ikke så god som i de bedste lande for de virksomheder, der kommer ind i et vækstforløb. De danske venturefonde er typisk for små og har derfor svært ved at opnå et konkurrencedygtigt afkast og tiltrække privat kapital. Og skattereglerne udgør på nogle områder en barriere for virksomhedernes mulighed for at skaffe kapital og kompetencer.

Barrierer for vækst og genstart

De administrative byrder er mindre i Danmark end i andre lande. Men på nogle områder bruger virksomhederne unødigt meget tid på administrativt besvær. Iværksættere, som går konkurs efter et ærligt forsøg, har svært ved hurtigt at starte igen. Det tager i gennemsnit knap to år at få behandlet et konkursbo.

Regeringens samlede strategi retter op på disse svagheder og sigter på at give danske iværksættere og nystartede virksomheder verdens bedste vækstbetingelser.

Strategien har 7 centrale indsatsområder:

1. Elever i folkeskolen og på gymnasierne skal arbejde systematisk med ideudvikling
2. På erhvervsuddannelser og de videregående uddannelser skal alle have tilbud om undervisning i iværksætteri
3. Nye iværksætterhuse skal give overskuelig og kvalificeret rådgivning til vækstiværksættere
4. Lavere skat skal reducere barrierer for vækstiværksættere
5. Mere privat venturekapital og nye finansielle instrumenter skal forbedre adgangen til risikovillig kapital og kompetencer
6. IT skal lette de administrative byrder for vækstiværksættere
7. Hurtigere behandling af konkursbo skal give genstartere bedre vilkår

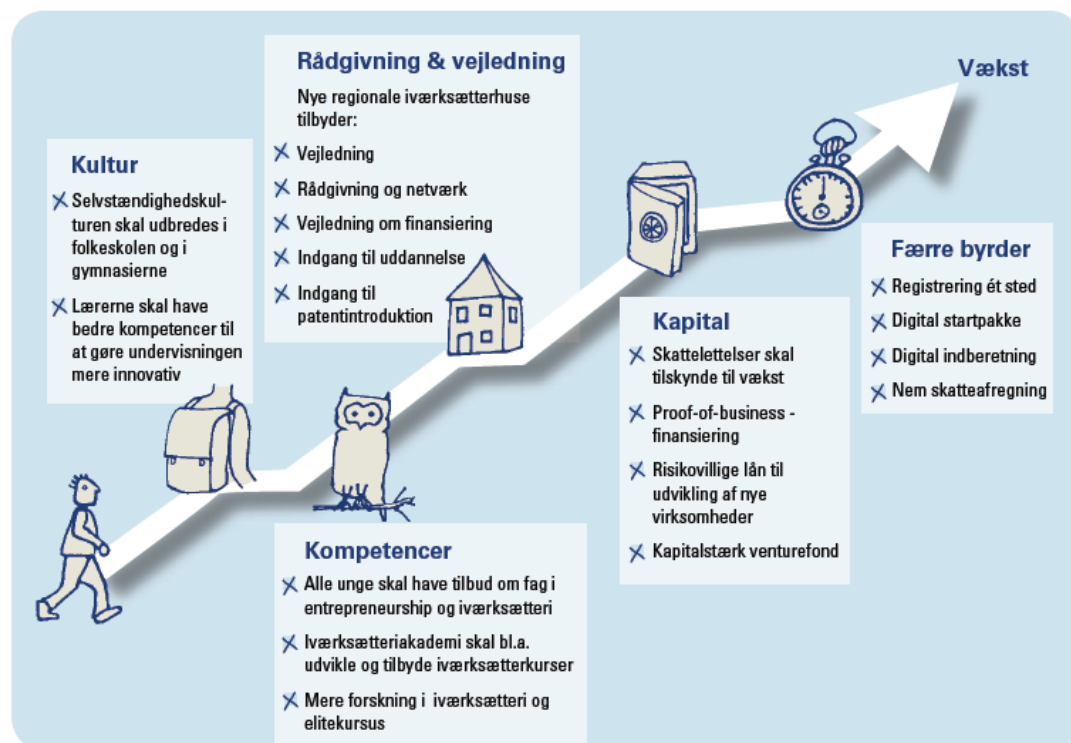
Fundamentet for strategien er en stærk selvstændighedskultur. En kultur som grundlægges i folkeskolen og gymnasiet ved at styrke viljen og evnen til at tænke innovativt og udvise virkelyst. Eleverne skal arbejde systematisk med ideudvikling og skal fx på temadage få indblik i, hvordan der konkret arbejdes med ideer og forretning i erhvervslivet. Lærerne skal som led i deres uddannelse lære metoder og samarbejdsformer, der stimulerer og udvikler elevernes innovative kompetencer.

Praktiske kompetencer til at omsætte en ide til forretning øger sandsynligheden for, at den enkelte starter en virksomhed og for, at virksomheden bliver en succes. Derfor skal de unges kompetencer i erhvervsuddannelserne og på de videregående uddannelser styrkes ved, at alle kan tage konkrete kurser, der styrker de innovative kompetencer og evnen til at omsætte en ide til forretning. Og der skal laves et elitekursus i iværksætteri for iværksættere, som har en ide til en forretningsplan, og for investorer.

De, der bliver vækstiværksættere, er kendetegnet ved at have fået råd og vejledning. Derfor skal nye virksomheder i vækst have adgang til relevant og kvalificeret vejledning i nye iværksætterhuse, som ét sted i hver region tilbyder samlet vejledning om virksomhedsstart, finansiering, leje af lokaler, uddannelsesstilbud mv. Det skal ske i tæt samspil med private rådgivere, pengeinstitutter, venturefonde og erhvervsfolk.

Det koster penge at starte og udvikle en virksomhed. Især vækstiværksættere har behov for et stærkt kapitalgrundlag. Derfor skal skattereglerne ændres, så vækstiværksættere får nemmere ved at vokse. Vækstiværksættere skal kunne få en skattelempelse på 100.000 kr. årligt i de første tre år. En særlig iværksætterkonto skal tilskynde til at spare op til egen virksomhed. Og det skal være lettere at tiltrække gode folk til en nystartet virksomhed.

IVÆRKSÆTTERENS NYE VEJ TIL VÆKST

Det skal være nemmere at få lån til at finansiere den gode forretningsidé. Og erfarne erhvervsfolk skal have bedre muligheder for at bruge deres penge og kompetencer på at hjælpe nye virksomheder på vej. Samtidig skal det være nemmere at få adgang til risikovillig kapital - den såkaldte venturekapital. Ved en delvis privatisering af Vækstfonden skal der etableres en ny stærk venturefond, som skal øge udbuddet af privat venturekapital og medvirke til, at endnu flere pensionsmidler bruges på udviklingen af dansk erhvervsliv. Vækstfonden skal – i samarbejde med bl.a. private pengeinstitutter – udvikle nye former for risikovillig kapital.

De administrative omkostninger for virksomhederne skal endnu længere ned gennem øget effektivisering af offentlige reguleringer og krav. Virksomheden skal kun indberette oplysninger ét sted. Herefter skal det offentlige sørge for, at oplysningerne sendes til alle relevante myndigheder. Der skal indføres digital sagsbehandling på de 25 offentlige services, der bruges af flest mindre virksomheder.

Der skal igangsættes en forsøgsordning med et ”varslingssystem”, der skal hjælpe i øvrigt rentable virksomheder, som er på vej mod konkurs på grund af midlertidige problemer. Disse virksomheder skal have specialiseret rådgivning i, hvordan de undgår konkurs. For de iværksættere, som går konkurs efter et ærligt forsøg, skal der ikke være unødige barrierer for, at de kan starte en ny virksomhed. Det skal være hurtigere at få behandlet en konkurssag.

* * *

Regeringens debatoplæg ”Flere vækstiværksættere” ligger på www.globalisering.dk. Øvrigt materiale til Globaliseringsrådets møde 19.-20. januar er også tilgængeligt på hjemmesiden.